

Opetus- ja kulttuuriministeriö OKM
PL 29
00023 Valtioneuvosto

LAUSUNTO

17.11.2014

Metsätalouden koulutustoimikunta
Opetushallitus

Viite Lausuntopyyntö Dnro OKM/57/010/2014; 16.10.2014

Asia Lausunto hallituksen esitykseen eduskunnalle laeiksi lukiolain, ammatillisesta peruskoulutuksesta annetun lain, ammatillisesta koulutuksesta annetun lain sekä vapaasta sivistystyöstä annetun lain 4§:n muuttamisesta;

**Metsätalouden koulutustoimikunnan selvityksen mukaan
METSÄALA TARVITSEE LISÄÄ METSÄKONEENKULJETTAJIA
- Riittävä metsäkonekouluverkosto on turvattava**

Opetushallituksen metsätalouden koulutustoimikunta pyysi metsäkouluilta 15.10.2014 mennessä lausuntoa, miten vähenevillä resursseilla pystymme kouluttamaan metsäteollisuuden tarpeisiin riittävästi osaavia metsäkoneenkuljettajia. Metsäkoulujen vastaukset käsiteltiin metsätalouden koulutustoimikunnan kokouksessa 12. marraskuuta 2014. Koulutustoimikunnan jäsenille annettiin kommentointimahdollisuus 14. marraskuuta 2014 asti.

Metsäkoneenkuljettajien saatavuus turvattava

Metsäteollisuus on merkittävä toimiala Suomessa, esimerkiksi vuoden 2013 ulkomaan viennistä viidennes oli puu- ja paperiteollisuuden tuotteita (Tulli tilastointi 7.2.2014). Valtioneuvoston 8.5.2014 hyväksymä Biotalousstrategia nostaa edelleen metsäalan merkitystä Suomen talouden rakentajana. Metsäteollisuuden suunnitellut investoinnit lisäävät puun käyttöä 10 miljoonaa kuutiota vuodessa. Tämä tarkoittaa lisääntyvää työvoiman tarvetta metsäalalle.

Metsäkonekoulutusta antaa nyt yhdeksän (9) oppilaitosta (1.1.2014 alkaen). Koulutuslupan omaavilla kouluilla on ollut kumppanuuskouluja, mutta sopimuksia on viimeaikoina irtisanottu.

Metsäkonekoulut ovat valmiita kehittymään

Lausuntopyyntöämme kommentoineet koulut tiedostavat koulutuksen säästötarpeet ja ovat sitoutuneet kehittämään koulutusta.

Valtaosa oppilaitoksista on kiinnostunut lisäämään yhteistyötä alan koulujen ja työnantajien kanssa, sekä alueellisesti ja yli koulutusrajojen. Oppilaanohjausta tullaan tehostamaan, halutaan lisätä yhteistyötä työelämän kanssa, kehittää oppimismenetelmiä, -ympäristöä, henkilöstöä sekä tehostaa kaluston käyttöä.

Moni kouluista koki, että nykyinen järjestelmä kumppanuuskoulujen osalta (ns. satelliitit) on ongelmallinen. Osa esitti kumppanuuskouluille koulutuksen järjestämisluvan myöntämistä. Osa kumppanikouluista oli jo hakenut tai aikoi hakea järjestämis lupaa.

LAUSUNNON KESKEINEN SISÄLTÖ

Metsäteollisuus tarvitsee kipeästi ammattitaitoisia kuljettajia sekä puun korjuuseen, että autokuljetukseen. Vuosina 2015-2018 tarvitaan 600 uutta metsäkoneen kuljettajaa ja 300 puutavara-auton kuljettajaa joka vuosi¹⁾. Hakupaine kouluihin on ollut heikko (412 ensisijaista hakijaa v. 2014²⁾), joten tärkeänä tavoitteena tulee olla hakupaineen parantaminen. Opetushallituksen ja Metsätehon alustavan tutkimuksen mukaan 75 prosenttia kolmen viime vuoden opiskelijoista on hakeutunut metsäkonekoulutukseen alle 90 km:n päästä kotoa³⁾.

Metsäkonekouluverkoston on täten oltava maantieteellisesti kattava. Erityisesti Etelä-Suomeen tarvitaan koulutuspaikka vakaalle pohjalle, jonka koulutuksen toivomme alkavan mahdollisimman pikaisesti.

Koulujen säästöt tulisi tehdä koulutusta tehostamalla: koulutuksen läpäisyaikaa lyhentämällä, läpäisymääriä tehostamalla, viemällä yhteiset tutkinnon osat osaksi ammattiaineita, lisäämällä simulaattori-koulutusta sekä lisäämällä koulujen välistä yhteistyötä mm. tilakustannusten vähentämiseksi, markkinointi- ja opetusmateriaalin yhteiskäytön tehostamiseksi. Työelämäyhteistyötä tulisi kehittää aktiivisesti yrittäjien resurssit huomioon ottaen.

Paikoittain havaittu rahoituksen läpivirtaus koulutusorganisaatioissa tulisi estää, jotta metsäopetukselle suunnatut varat käytettäisiin laadukkaan metsäopetuksen järjestämiseen ja kehittämiseen.

Metsätalouden koulutustoimikunnan puolesta kunnioittavasti,

Tiina Eklund

puheenjohtaja Metsätalouden koulutustoimikunta Opetushallitus

1.) Metsäteollisuus ry, Anne Kettunen: Esitys Metsätalouden koulutustoimikunnan kokouksessa 4.9.2014. Vuodesta 2015 alkaen koulutustarpeeksi on arvioitu 600 valmistuvaa metsäkoneen kuljettajaa ja 300 puutavara-auton kuljettajaa vuosittain.

2.) TTS tutkija Eila Lautanen: Ensisijaiset hakijat v.2014 metsäkonekoulutukseen 11.4.2014.

3.) Marjatta Säisä OPH ja Markus Strandström: metsätalouden koulutustoimikunnan kokous 12.11.2014.